

شیخ احمد یاسین

■ زاده: ۱۹۳۷
■ شهادت:
۲۲ مارس ۲۰۰۴

شیخ احمد یاسین، سازمان جنبش مقاومت اسلامی (حماس) را تأسیس کرد. حماس به عنوان شاخه فلسطینی اخوان المسلمین تأسیس شد و هدف خود را «آزادی تمامی خاک فلسطین» اعلام کرد. شیخ احمد سال ۱۹۸۳ به اتهام نگهداری اسلحه و تشکیل سازمان نظامی و فعالیت علیه رژیم صهیونیستی بازداشت شد. یاسین بیست و دوم مارس ۲۰۰۴ پس از نماز صبح و به هنگام ترک مسجد، به شهادت رسید.

عبدالعزیز رنتیسی

■ زاده:
۲۳ اکتبر ۱۹۴۵
■ شهادت:
۱۷ آوریل ۲۰۰۴

پس از شهادت شیخ احمد یاسین، به دست نیروهای رژیم صهیونیستی، رهبری حماس در داخل جنبش به رنتیسی سپرده شد اما تنها ۲۶ روز پس از شیخ احمد یاسین رهبری حماس را بر عهده داشت. در شب شنبه ۷ آوریل ۲۰۰۴، اتومبیل او در خیابان جلاء در منطقه الغفری در شمال غزه به وسیله موشک هلفایر بالگردهای جنگنده نیروی هوایی ارتش رژیم صهیونیستی مورد هدف قرار گرفت و رهبر حماس به شهادت رسید.

رعد فتحي حازم

■ ۲۹ ساله
■ شهادت:
۳ آوریل ۲۰۲۲

در سالگرد هلاکت ۱۳ نظامی صهیونیست در اردوگاه حنین، در بامداد نخستین جمعه از ماه مبارک رمضان امسال، رعد فتحي حازم، جوان ۲۹ ساله و فارغ التحصیل رشته کامپیوتر در خیابان دیزنکوف تل آویو دست به عملیاتی زد که منجر به هلاکت ۲ صهیونیست و زخمی شدن حدود ۱۵ نفر دیگر شد. او در بامداد اولین جمعه از ماه مبارک رمضان در درگیری با نیروهای امنیتی رژیم صهیونیستی به شهادت رسید.

در نهایت با فشار سیاسی و مالی آمریکا، ناگزیر نیروهای متجاوز آتش‌بس سازمان ملل را در ۶ نوامبر ۱۹۵۶ پذیرفتند. با خروج نیروهای انگلستان و فرانسه، اسرائیل در پی مذاکراتی سخت و پیچیده در نهایت در مارس ۱۹۵۷ نیروهای خود را از سینا خارج کرد.

جنگ شش‌روزه

درگیری میان کشورهای عربی و اسرائیل هم‌چون دومینویی تکرارشونده دوره‌های تکرار و پرفراز و نشیبی به خود دید. یکی از جدی‌ترین و مهم‌ترین درگیری‌ها جنگ شش‌روزه بود که از ۵ ژوئن ۱۹۶۷ تا ۱۰ ژوئن میان اسرائیل و کشورهای عربی مصر، سوریه و اردن اتفاق افتاد. پیروز قاطع این جنگ اسرائیل بود. اسرائیل با حمله هوایی ناگهانی به پایگاه‌های هوایی مصر تنها ظرف ۶ روز نوار غزه و صحرای سینا را از کنترل مصر، شرق اورشلیم و کرانه باختری رود اردن را از کنترل اردن و بلندی‌های جولان را از کنترل سوریه خارج کرد. دیگر کشورهای عربی هم‌چون عراق، عربستان، تونس، سودان، مراکش و... نیز در این جنگ به یاری برادران عرب خویش برخاستند. در پایان این جنگ، براساس قطع‌نامه سازمان ملل دولت‌های درگیر موظف بودند از ادعاهای خود نسبت به سرزمین یکدیگر صرف‌نظر کرده و مرزها را به رسمیت بشناسند.

جنبش انتفاضه

با فرار شش مجاهد فلسطینی از زندان مرکزی غزه که از اعضای جهاد اسلامی فلسطین بودند، موج درگیری‌ها و متعاقب آن اعتراضات فلسطینیان آغاز شد. ارتش اسرائیل برای دستگیری مجاهدان چند روز تمام راه‌های منتهی به نوار غزه را بست. دوم اوت ۱۹۸۷ چریک‌های وابسته به هسته‌های جهاد اسلامی، به گروه گشتی اسرائیلی در غزه حمله کرده و فرمانده پلیس نظامی اسرائیل را به قتل رساندند. پس از این اتفاق نیروهای گشتی در کرانه باختری و نواز غزه رو به فرونی گذاشت و درگیری میان شهروندان عرب و ساکنین شهرهای اسرائیلی خواستار اخراج فلسطینیان از سرزمین‌شان اوج گرفت. ششم اکتبر، کمتر از یک هفته پس از درگیری در اردوگاه البریج که سه تن از اعضای هسته‌های مقاومت اسلامی در آن کشته شدند، درگیری میان نیروهای رژیم صهیونیستی و گروهی از مجاهدان فلسطینی آغاز شد. شهید شدن چهار تن از مجاهدان، راهپیمایی مردم خشمگین را در پی داشت. رژیم صهیونیستی در واکنش به استفاده از گاز اشک‌آور و گلوله واقعی مبادرت ورزید. این اتفاقات بیش از ۳۰ مجروح و ده‌ها بازداشتی داشت. در چنین فضای ملتهدی پلیس بیت‌المقدس به گروه‌هایی از طوایف یهود، پاسداران جبل هیکل، اجازه داد مراسم دینی خود را در حرم شریف قدس برگزار کنند. تمام مردم شهر قدس، نهم اکتبر ۱۹۸۷ در راهپیمایی خشمگینانه‌ای برای جلوگیری از این حرمت‌شکنی شرکت کردند. فلسطینی‌ها با بدن‌های خود، سدی در مقابل ورود یهودیان به حرم شریف ایجاد کردند. این راهپیمایی نیز با حمله گاز اشک‌آور مواجه شد. به تدریج اعتراضات گسترش یافت و به اعتصاب کرانه باختری رود اردن در همبستگی با قدس و نوار غزه منجر شد. با حضور شولتز، وزیر خارجه آمریکا در سرزمین‌های اشغالی، تظاهرات اعتراض‌آمیز فلسطینی‌ها در کرانه باختری و غزه اوج گرفت. از روز هشتم دسامبر ۱۹۸۷، که شعله قیام با کشته شدن ۴ تن از کارگران فلسطینی افروخته شد، بزرگ‌ترین و گسترده‌ترین قیام فلسطینیان در سرزمین‌های اشغالی پس از سال ۱۹۷۶ آغاز شد. که این قیام به «انتفاضه» - یعنی جنبش و لرزش و حرکتی که همراه با نیرو و سرعت باشد- موسوم شد و هر روز بر وسعت آن افزوده شد. انتفاضه مردم فلسطین از سال ۱۹۸۷ به بعد هر از چند گاهی وارد مرحله تازه‌ای از خود شده است که به اتمام مختلف با عکس‌العمل شدید رژیم اشغال‌گر قدس مواجه می‌شود.

با ازدیاد جمعیت یهودیان و بالا گرفتن قدرت سیاسی آنان نگرانی اعراب نیز فزونی گرفت و دولت انگلستان را تحت فشار گذاشتند. در این زمان صهیونیست‌ها در فلسطین نیروی خودمختار و ارتش سری هاگانا را برای ترور مخالفان و مبارزه با توده‌های عرب سامان داده بودند. انگلستان برای ساکت کردن توده‌های عرب و جلوگیری از طغیان آنان سال ۱۹۳۹ کتاب سفید را منتشر کرد و اعلام داشت یهودیان می‌توانند در فلسطین یک کانون ملی داشته باشند اما حق تأسیس دولت مستقل را ندارند

جنگ سینا

آوریل ۱۹۵۰ با تشکیل شورای اتحادیه دولت‌های عرب تصویب شد که هیچ دولت عربی حق برقراری معاهده صلح جداگانه با اسرائیل ندارد. جولای ۱۹۵۰، کنست قانون بازگشت را تصویب کرد که براساس آن هر یهودی حق مهاجرت به اسرائیل را دارد. در ۲۸ فوریه میان نیروهای مسلح مصری و اسرائیلی در نزدیکی غزه پس از توقیف کشتی اسرائیلی در کانال سوئز توسط مقامات مصری درگیری شکل گرفت. در دسامبر ۱۹۵۵ نیروهای مسلح اسرائیل به مواضع سوریه در شمال دریاچه طبریا حمله کردند. پس از تبادل آتش توپخانه بین نیروهای مصری و اسرائیلی در منطقه غزه در آوریل ۱۹۵۶، ۲۶ جولای ۱۹۵۶ کانال سوئز توسط جمال عبدالناصر ملی شد. همین امر موجب طرح‌ریزی عملیات نظامی از سوی فرانسه و بریتانیا با موافقت اسرائیل برای جلوگیری از ملی شدن کانال سوئز شد. بر همین اساس ۲۹ اکتبر ۱۹۵۶، ارتش اسرائیل به مواضع مصر در شبه جزیره سینا حمله کرد. پس از این حمله فرانسه و انگلستان اولتیماتومی جهت خروج نیروهای مصری و اسرائیلی از کانال سوئز صادر کردند. در این میان آمریکا که از تبنانی فرانسه و انگلستان با اسرائیل برکنار مانده بود، از بیم نزدیک شدن کشورهای عربی به شوروی، تحریم‌هایی علیه قدرت‌های تبنانی‌کننده اعمال کرد. با فرود چترپازان انگلیسی و فرانسوی در سوئز و اعمال فشار شوروی در منطقه برای انحراف توجه از سرکوب قیام مجارستان، درگیری ابعاد گسترده‌تری به خود گرفت. شوروی حتی تهدید به حمله تلافی‌جویانه با استفاده از سلاح‌های هسته‌ای کرد.